

pridevniška, svojilna ipd.). Na pr. Carpentarijski zaliv ne pa Carpentarijev zaliv ali kar Carpentarija, toda Aucklandovi otoki in ne Aucklandski. Prvo ime izvira namreč od osebnega imena, drugo pa od imena ladje.

Nekatera tuja geografska imena so različno pisana tudi v geografskih učbenikih. Le mimogrede naj navedemo nekaj primerov: Alžerija — Alžirija — Alžir, Padska nižina — Pojska nižina — nižina Po — nižina Poja, Pečuj — Pečuh, Viržinija — Verdžinija — Virginija itd.

In končno: za šolo bi bili koristni tudi toponomastični prispevki. S tem, da se zavedamo izvora in pomena imen, vsekakor pripomoremo k poživitvi in h koncentraciji pouka. To ugotavlja že Silvo Kranjec v članku: Rimski cesarji na zemljevidu, ki je prvi te vrste v Geografskem obzorniku (leto II. št. 1).

Uredništvo upa, da bo tudi ta rubrika s sodelovanjem čim širšega kroga zainteresiranih prispevala k rešitvi marsikaterega zgoraj načetega vprašanja.
D. R.

IV. KONGRES GEOGRAFOV FLRJ

Zadnji zvezni kongres, četrti po vojni, (prvi je bil v novoosvojenem hrvaško-slovenskem Primorju, drugi v Makedoniji, tretji v Bosni in Hercegovini), je bil od 28. septembra do 5. oktobra 1955 v Beogradu in LR Srbiji. V prvem delu kongresa, od 28. sept. do 1. okt., je bilo zborovanje v Beogradu. Po opravljenih otvoritvenih formalnostih je prvi dopoldan sledilo poročilo predsednika Izvršnega odbora Sveta geografskih društev FLRJ. (Ker je posle Sveta v času med zadnjima kongresoma vršilo hrvaško geografsko društvo, je podal to poročilo prof. dr. J. Roglič). Dokaj izčrpno smo izvedeli o organizaciji geografskega dela v državi, o zadnjih uspehih in še več o neuspehih. Poročevalec je navedel težave pri univerzitetnem študiju, slabosti v delu nekaterih nacionalnih geografskih društev in geografov na sploh, o zapostavljanju geografije kot obvezujočnem predmetu itd. — vse, čemur je na Slovenskem napovedal boj že kongres slovenskih geografov v Mariboru v l. 1954. Sledila sta referata o geografskem liku LR Srbije (dr. B. Z. Milojević) in o Beogradu (dr. V. S. Radovanović). Po tematiki bi morala biti ta dva referata, prebrana na skupni seji prvega dne, najbolj izčrpna. Žal, sta bila najkrajša in skoraj najmanj tehtna.

Beograjski kongres je bil prvi zvezni kongres, ki je zasedal v sekcijah.

Prvo popoldne sta zasedali dve sekciji, fizična in antropogeografska. Na prvi je referiral dr. P. S. Jovanović o temi »Akorativne oblike fluvialne erozije«. Bil je eden redkih referatov, ki je imel namen povedati nekaj novega v znanstveni geografiji. Zaradi nezadostne razlage pa je ostal dobršnemu delu poslušalcev nejasen pomen akorativnih oblik, to je današnjih fluvialnih oblik, ki niso korelativne, oziroma se ne dajo raztolmačiti z oblikami cikličnega erozijskega razvoja. Sledilo je predvanje prof. J. Rogliča o osnovnih problemih krasa, ki pa jih slovenski geografi poznamo že iz več virov. Istočasno je zasedala antropogeografska sekcija. Referati, ki so bili prebrani tukaj in naslednje dopoldne v sekciji za fizično geografijo, so obravnavali večinoma ožje teme, bodisi po stroki ali po regiji, tako da tukaj ne kaže vseh omenjati. Največ načelne geografske problematike je zajel referat prof. I. Rubića z naslovom: Pro-

blemi regije v moderni geografiji. Popoldne je imel v okviru sekcije za srednješolski pouk uvodno predavanje »Geografska znanost in šola« prof. S. Ilešič. Razložil je principe moderne geografije in govoril o moderni geografiji ter o njeni važnosti za znanost in vzgojo. Sledili so številni referati s podobno temo ta dan in še drugi dan popoldne. Imeli so več ali manj vsi značaj koreferatov. Poudarjali so, da je med šolsko geografijo in med moderno znanstveno geografijo velika oddaljenost, če ne prepad. Že referati sami in številni diskutanti po njih so iskali krivce za tako stanje. Podobne diskusije smo slišali že na prejšnjih kongresih, vendar je postalo delegatom tukaj, bolj kot kdaj prej, jasno: za nizek nivo geografskega pouka in za zapostavljanje geografije so krivi razni objektivni, v nemali meri pa tudi subjektivni vzroki, premajhna strokovna izobrazba, premajhna aktivnost geografov v šoli in izven nje itd. V tem vidim korak naprej. Poleg zahteve, da naj se da geografiji več šolskih ur, več in boljših učil, več geografskih čitank, naj se končno uredi kadrovska politika, ki zdaj škodi geografiji kakor tudi drugim predmetom itd., so postavljali diskutanti tudi zahtevo, da je potrebno tudi večje strokovno izobraževanje in to tudi po tem, ko se geografi po končanem univerzitetnem študiju razkrope po službenih krajih in ostajajo brez povezave z najvišjimi pedagoškimi in znanstvenimi institucijami. Za vzgojo boljših strokovnih kadrov se je treba boriti na vseh straneh, tako pri srednješolskem kot pri univerzitetnem študiju in delu posameznih društev, ker je vse povezano v zaključen krog, od osnovnošolskih klopi do univerzitetnega študija in znanstvenih institucij. Mnenje, da bo uživala geografija toliko ugleda, kolikor si ga bodo pridobili geografi s sposobnostjo in delom, se mi zdi stvarno in zdravo.

30. septembra je bilo na zadnji skupni seji nekaj zanimivejših referatov. Prof. A. Urošević je navajal dokaj prepričljive dokaze, da bifurkacija Nerodimke ni prirodna, marveč umetna. Geologinja J. Marković-Marjanović je ob primeru sedimentov in tektonike fluvialnih teras v dolini Usore prikazala moderno problematiko mlajšega pleistocena, prof. F. Habe pa je poročal o novejših rezultatih speleološkega dela v Sloveniji.

Naj tukaj omenim, da so imeli slovenski dele-

Kazan v Đerdapu

gati skupno 5 referatov in so tudi sicer pokazali precejšnje aktivnost.

Zadnji dan beograjskega zborovanja smo sprejeli resolucijo, ki jo bodo slovenski geografi tako lahko prebrali v celoti v Geografskem Obzorniku 1955. Tukaj naj omenim le, da bo odslej zvezni kongres vsako tretje in ne več vsako drugo leto. Naslednji bo v Črni gori.

Popoldne so si delegati pod vodstvom beograjskih univ. učiteljev ogledali Beograd.

Sledile so štiri štiridnevne ekskurzije. Številčno najmanjša je šla z avtobusom pod vodstvom prof. B. Ž. Milojevića v dolino Velike Morave. Od slovenskih delegatov se je ni udeležil nihče. Ekskur-

zija v Vzhodno Srbijo, ki je potovala z ladjo skozi Đerdap in nato v glavnem z železnico, si je ogledala Vzhodno Srbijo. Imela je od vseh ekskurzij najbolj pomankljivo izvedeno organizacijo. Šumadijska ekskurzija pod vodstvom prof. P. S. Jovanovića je potovala z avtobusom po Nizki Šumadiji. Vodja je imel glavni namen pokazati stvari, ki govore proti Cvijićevemu naziranju o abrazijskem reliefu Nizke Šumadije. Organizacijsko in strokovno najboljše zasnovana in izvedena je bila vojvodinska ekskurzija, ki jo je vodil predavatelj VPŠ v Novem Sadu prof. Bukurov in ki se je dobro seznanila s fizično in antropogeografsko problematiko Vojvodine.

Ivan Gams

RESOLUCIJA

IV. kongresa geografov FLR Jugoslavije

IV. kongres geografov FLR Jugoslavije ugotavlja po izčrpnem razpravljanju, da splošno stanje geografije v naši državi ni na taki ravni, kakor bi bilo potrebno.

I.

Če vzamemo za izhodišče dejstvo, da je univerzitetni pouk podlaga izobrazbi znanstvenih delavcev in profesorjev, misli kongres, da je treba posevčati posebno pozornost izpopolnjevanju in boljši organizaciji tega pouka in znatnemu izboljšanju razmer, v katerih se vrši, kakor glede profesor-

skega osebja, tako tudi glede prostorov in materialnih sredstev. Kongres misli, da je tesnejše medsebojno sodelovanje vseh naših znanstvenih delavcev in ustanov neobhodno potrebno, in ugotavlja, da mora univerzitetni pouk, ki naj obdrži in poglobi svoj osnovni znanstveni značaj, bolj skrbeti za potrebe srednjih šol.

II.

Glede na to, da je predmet geografske znanosti kompleksno proučevanje stvarnosti v prostoru, misli kongres, da morajo naši geografi posvetiti